

Szerk. az olvasóhoz

A médiumok már csak ilyenek. Mint a keselyűk, szenzációra várva köröznek és „érdekklődnek” Kertész Imre körül. (Betegsége okán egyértelmű, hogy mi lenne a tárgy.) Ahelyett, hogy mondandójára figyelnének. Pedig lenne mire – mert itt és most (Budapest!) alkotó életének meghatározóan fontos szakaszát éli. Íróként, gondolkodóként – és nem betegként. Hű szerkesztő társával, Hafner Zoltánnal naplóját készíti elő publikációra, amelyekből már *Mentés márként* címen kaptunk ízelítőt, az írás folytatásából pedig a *Múlt és Jövő* 2012/4-es számában, és most is hasonló részletnek örvendhetünk. (Hamarosan újabb naplókötetet vehetünk kézbe.)

Ezek a naplók bemutatják a regények *pan-dant*-ját, a regények regényeit. Legalább olyan érdekesítőek, mint maguk a „késztermék”-művek – amelyekre a tanúságok után újra kell olvasnunk. A friss Kertész-publikációk nyomán kezd föltárulni az a roppant dimenzió, amelyből a *Gályanapló* csak töredékeket mutatott fel. A mögöttes regény, ez a *prousti* léptékű krónika, amely a maguk valós – noha felszínre alig jutott – árnyaival mutatják be a holokausztot követő magyar történelmet.

Bizony keserű, nehéz és nyugtalanító olvasmány, mert a magyar társadalmat olyan mélységben kényszerítené önmagába nézésre, ahogy közvetlen elődei: a próféták.

Azonban – erről híres – a magyar társadalomnak egyszer sem volt bátorsága erre a hédészi utazásra. Azonban reményeink szerint még sokáig utazhatunk Kertész Imrével ebben a szomorú és kietlen tartományban – ahová csak ő merészkedhetett le előttünk lámpásával, auschwitz-i és belső emigrációjának tapasztalatai és Nobel- (Jób)-díja viszonylagos védelmében. A fizikai szenvedését kompenzáló bátor és metsző intellektus olyan világot teremtett, amelynek a megértéséhez és recepciójához – ha egyáltalán lehetséges – úgy tűnik, csak kései nemzedékek juthatnak el. A mi feladatunk – lehet, önző módon – csak ennek a nélkülözhetetlen és pótolhatatlan munkának a türelmetlen ösztönzése vagy segítése lehet.

A másik Imre, Ámos Imre nem gyermekként, de kész prófétaként járta meg ugyanezt az Apokalipszist, amely magába szippantotta. Hátrahagyott vizuális krónikája – Marc Chagall pártfogó társaságában – a Magyar Nemzeti Galériában látható 2013 szeptemberétől fél évig. Ennek a történelmi léptékű kiállításnak alkalmából foglalkozik e számunk az apokalipszis képköltőjével. Annál is inkább, mert ettől a kiállítástól és a katalógusától azt várjuk, hogy Ámos tapasztalata is az egész világé legyen, ahogyan Kertész Imréé is.

TARTALOMJEGYZÉK TABLE OF CONTENTS

- 2 Szép Ernő: Az emigráns (vers)
Ernő Szép, Poem
- 5 FELSZÁMOLÁS – Játék, de halálosan komoly – Hafner Zoltán beszélgetése Kertész Imrével
Imre Kertész, A Deadly Serious Game – Conversation with Zoltán Hafner
- 2 Kertész Imre: Naplójegyzetek a Felszámoláshoz
Imre Kertész, Journal Notes for Liquidation (published in Hungarian in 2003)
- 27 Rapai Ágnes versei
Ágnes Rapai, Poems
- 30 Kőbányai János: A művészet és az ember története határán – Marc Chagall és Ámos Imre (tanulmány)
János Kőbányai, On the Boundary of Art and History – Marc Chagall and Imre Ámos (study)
- 67 Ámos Imre recepciója a Múlt és Jövőben – Patai Edith, Kállai Ernő és Naményi Ernő írásai
Imre Ámos – Múlt és Jövő's Handling of His Works: Writings by Edith Patai, Ernő Kállai and Ernő Naményi
- 72 Leidal János: Lázadó jóság. Dokumentum-töredékek Radnóti fiatal éveiből (tanulmány)
János Leidal, The Rebel Goodness. Fragmentary Documents from the younger days of Miklós Radnóti (study)
- 81 Bródy László: Szép Ernő emlékére (vers)
László Bródy, In Memoriam Ernő Szép (poem)
- 82 Tóth Ákos: Sírni, sírni, írni. Gyermekség, trauma, identitás Szép Ernő költészetében (tanulmány)
Ákos Tóth, Cry, Cry, Cry: Childhood, Trauma and Identity in the Poetry of Ernő Szép (study)
- 96 Szép Ernő tárcái az Új Életben (Vidd el, hajó, a levelemet; Péntek esti vendégeink; Kiss József konferenciái; Ki a költő?)
Ernő Szép in Új Élet: ('Take My Letter, Ship'; 'Friday Evening Guests'; 'Conferences of József Kiss; 'Who Is the Poet?')
- 102 Hava Pinhas Cohen verse
Hava Pinhas Cohen, Poem
- 103 Kovács András: Egy kényes ügy. Dokumentumok magyar-izraeli titkos tárgyalásokról, 1957–1961
András Kovács, A Delicate Business: Documents About Secret Hungarian-Israeli Talks, 1957–1961

Olvasóink az itt megszokott Figyelőt – a könyvtárak nyári zárvatartása miatt – a következő számunkban olvashatják. / The Observer will be in our next issue.